

Što je promjena? Možemo reći, najjednostavnije, da je promjena stanje koje se razlikuje od prethodnoga. Naravno, postoje i druge, složenije definicije, no ako usvojimo ovu, možemo shvatiti što promjenama želimo postići.

Promjene u sebi sadrže jedinstven paradoks – jedino u što možete biti sigurni tijekom svog života jest da će se sve promijeniti. Ako ništa drugo, sve i da ne radite ništa, nova sekunda zamijenit će onu staru, prethodnu. Znači, jedino u što se možemo pouzdati da će se sigurno dogoditi jest promjena. I što se događa kada nastane promjena? Zašto promjene ne donose sigurnost (budući da znamo da će se i da se moraju dogoditi) već nas promjene bacaju u komu, donose strahove i čine nas agresivnima jer nam se ruše svjetovi kakve smo ranije poznavali?

Promjene mogu doći bez našeg utjecaja (na primjer, protok i promjena vremena), zbog utjecaja drugih ljudi (na primjer, povećanje poreza ili odluka kupca da nam ne plati na vrijeme) i zbog našeg utjecaja (zato jer smo nešto odlučili ili želimo nešto promijeniti).

Što je promjena?

Svaka izmjena u odnosu na prethodno događanje, odrednicu vremena ili način na koji ste nešto uradili. Kod promjene ili zbog promjene uvijek nastaje nova situacija. Što je situacija? Situacija je stanje u kojem se nalazimo, a svakoj situaciji mi određujemo predznak, pozitivan ili negativan.

Ako situaciji damo pozitivan predznak, onda je promjena nova prilika da uradimo nešto bolje, kvalitetnije, vrijednije ili inovativnije nego što smo to radili prije. Pozitivan predznak pred situacijom stvara novu priliku da promjenom poboljšamo postojeće stanje. Ako joj damo negativan predznak, onda imamo problem. I što ljudi rade kada stvore problem?

Tek manji dio ljudi rješava taj i druge probleme na najbolji način koji zna. Među ljudima koji znanju ne daju puno vrijednosti znanju (kako je ono zvučala izjava jednog našeg bahatog političara: «Zašto da brinemo odlaze li nam mozgovi u inozemstvo, kad je kila mozga deset – tadašnjih – maraka?») može nastati pometnja ako pročitaju da znamo da je znanje najbolji način za rješavanje problema. Što više znate o uzrocima i mogućim posljedicama problema u kojem se nalazite, lakše ćete se odlučiti za jedno od mogućih (a najčešće najbolje) rješenje.

Ako ne znate što ćete i kako ćete, odakle je došlo to što vas je pogodilo, onda vam preostaje samo da pitate nekoga tko zna rješenje problema. U

protivnom, pod prividom da rješavate probleme bavit ćete se jednim od načina uvaljivanja u još veće probleme. Kako to izgleda?

Ljudi koji ne znaju kako rješavati probleme, a poneki kažu i da ne žele i da ih nije briga, ponašaju se po ustaljenim obrascima: ili se prave da problema nema ili probleme guraju pod tepih ili stvaraju nove probleme da sakriju one stare. Kada promjena postane problem, onda takvi ljudi sve rade da do promjene i ne dođe.

Možete se praviti da problema nema. Prema vama trči gladan lav, kojem ste na meniju otkada vas je ugledao, a vi sklapate oči i uporno ponavljate: «Nema lava. Nema lava». Shodno američkim pričama o samopomoći, u kojima vas uče da je dovoljno da se fokusirate da nečega ima ili nečega nema, pa će vam u životu sve uspjeti, tako i ovdje možete ne raditi ništa i samo ponavljati da problema nema. Kada vas problem zgrabi i počne glodati vašu ruku ili nogu, sjetit ćete se da ste ipak mogli nešto napraviti oko rješavanja problema kojeg nema.